

Landskab og Skov
J.nr. 2020 - 66782
Ref. JOFAH
Den 13/04/2021

Afgørelse om at vandløbsrestaurering af Jonstrup Å nedre del ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Miljøstyrelsen har den 25. november 2020 modtaget jeres ansøgning via Furesø Kommune om vandløbsrestaurering af Jonstrup Å nedre del ved udlægning af gydegrus og forskellige størrelse sten samt plantning af rødelt langs strækningen.

Afgørelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Miljøstyrelsen, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for anlægget, jf. §3, stk. 1, nr. 3 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da infrastrukturanlægget berører mere end to kommuner. Bygherres ansøgning er vedlagt som bilag 1, mens relevante kortbilag fremgår af bilag 2.

¹ LBK nr. 973 af 25/06/2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² BEK nr. 244 af 22/02/2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Projektet er omfattet af bilag 2, punkt 10f i miljøvurderingsloven: Anlæg af vandveje, zsom ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb, idet der er tale om restaurering af et vandløb.

Projektbeskrivelse

Projektet er et vandløbsrestaureringsprojekt, med det formål at give Jonstrup Å bedre forhold for fisk, planter og vandløbsdyr. Jonstrup Å er igennem tiden blevet vedligeholdt på en sådan måde, at den er blevet dyb, overbred og udrettet. Den naturlige bund med sten og planter er erstattet af slam og stejle brinker.

Indsatserne er tilførsel af groft materiale i form af gydegrus og skjulesten samt plantning af træer på vandløbsbrinken. På 12 mindre strækninger langs den 2,725 km lange strækning tilføres der skjulesten, lægges gydebanker og grus i vandløbsbunden. På fem strækninger plantes der med rødelt langs den vestlige bred. Træerne plantes uregelmæssigt i små klynger af 3-4 træer på strækningen de fem strækninger.

Alt arbejdet foregår i vandløbet, og der tilføres ikke materialer eller graves af uden for vandløbet. Vandløbets bundkote vil blive ført op til den regulativmæssige kote, og bredden af vandløbet vil blive indsnævret til den regulativmæssige bredde ved hjælp af singels og enkelte større sten (20-40 cm diameter), som samtidig bruges som skjulesten til fisk. Der lægges grove singels (3-6 cm diameter småsten) i hver side af vandløbet, så det bugter sig og derved iltes. Småstenene og skjulestenene udgør samtidig levested for vandløbsdyr samt fæste for vandløbsplanter.

Anlægsarbejdet forventes udført i løbet af maksimalt 2 måneder i perioden marts til december 2021.

Begrundelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

Beskyttet natur

Vandløbet gennemskærer ca. 300 m af en mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, ligesom vandløbet også er omfattet heraf. Vest for projektområdet ligger også en sø på den vestlige bred syd for mosen.

Nærmeste naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er henholdsvis en mose (dele af projekt området befinder sig i denne) eng (ca. 3m på den østlige side) og et par søer (ca. 10m) beliggende umiddelbart syd for Knardrup, øst for projektområdet. Projekt medføre kun gennemkørsel i den nærliggende mose for at tilgå vandløbet. Der vil blive lagt køreplader for at beskytte §3 beskyttede områder, og der vil ved besigtigelse blive sat krav fra kommunes side til, hvordan entreprenøren skal tilgå stedet. De områder, der ligger inden for §3 natur kan ligeledes tilgås med bælte køretøjer via åen uden at skade dettes bund. Dette kan skabe en lettere ophvirvling af sediment, der dog vurderes at være uden væsentlig påvirkning nedstrøms i vandløbssystemet, da der er tale om en kort strækning to

steder i projektet. Det overordnede projekt vil have en positiv indflydelse på vandløbets tilstand.

Miljøstyrelsen forventer, at projektet vil medføre tilstandsændringer i vandløbet. Ændringerne vurderes at være af positiv karakter, idet vandløbsrestaureringsprojekter, som er med i statens vandplaner, skaber bedre biologiske forhold for fisk, planter og vandløbsdyr, idet der udlægges gydegrus/sten. Selv om der er tale om positive tilstandsændringer, skal der søges dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Det er den berørte kommune, der er myndighed herfor.

Vandløbsstrækningen er af god økologisk kvalitet.

Miljøstyrelsen vurderer, at ændringen ikke vil forringe kvaliteten af vandløbet eller på anden måde forhindre målopfyldelsen om god økologisk tilstand.

På det foreliggende grundlag er det således Miljøstyrelsens vurdering, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindre målopfyldelse for målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster, jf. lov om vandplanlægning.

Miljøstyrelse vurderer på baggrund af ansøgningens oplysninger, at projektet ikke medfører negative tilstandsændringer i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Projektet er beliggende i en afstand af ca. 1,5 km fra nærmeste Natura 2000 område: N139; Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov. Natura 2000 området omfatter et habitatområde H123 og et fuglebeskyttelsesområde F109. På baggrund af projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til og gener for omgivelserne, samt den faktiske afstand til Natura 2000-området, vurderes det, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag væsentligt, hvorved der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på nævnte Natura 2000-område jf. habitatbekendtgørelsen³

Miljøstyrelsen vurderer at projektet ikke vil være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater, naturparker eller lignende områder til beskyttelse af natur og biodiversitet, idet der ikke er faktiske planer herom inden for projektområdet.

Beskyttede arter

På strækningen mellem tilløbet af Måløv Å og Propelvej er der registreret flere arter af flagermus herunder dværgflagermus (*Pipistrellus pygmaeus*), vandflagermus (*Myotis daubentonii*) og skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*). Af ansøgningen fremgår det, at der ikke er registreret andre bilag IV arter inden for projektområdet. Især ved sø- og moseområdet langs vandløbets østlige bred frem mod Knardrupvej kan der være yngle- og/eller fourageringssteder for padder. Ansøger har yderligere oplyst, at der i projektområdet kan forekomme følgende arter, som er truede eller sårbare på den danske rødliste:

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Gældende om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

- Ål (Europæisk ål *Anguilla anguilla*)
- Arter af døgnfluer (*Ephemeroptera sp.*)
- Slørvinger (*Plecoptera sp.*)
- Vandbiller (bl.a. *Dytiscidae sp.*)
- Guldsmede (*Odonata sp.*)
- Vårfluer (*Trichoptera sp.*)

I forhold til de beskyttede områder og beskyttede dyrearter oplyser kommunen at arbejdet bliver tilpasset uden for områderne (på nær mosen der gennemkøres) eller udenfor vandre- eller yngletider. I den direkte berørte mose vil arbejdet blive planlagt således at tilstanden i mosen ikke påvirkes bl.a. ved taktisk udlægning af plader eller tilgang til via vandløbet i bæltekorretøj

Miljøstyrelsen har hverken kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af yderligere bilag IV arter og/eller rødlistearter som vil kunne blive påvirket væsentligt. Projektet indebærer ikke ændring af jord- og stendiger, fældning af gamle træer, nedrivning af ældre bygninger, ændringer af overfladevand herunder søer eller andre lokaliteter, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus, markfirben, padder eller øvrige bilag IV-arter. Ligeledes medfører projektet ikke andre væsentlige påvirkninger uden for projektområdet. Plantning af træer på dele af strækningen kan potentielt bidrage positivt som rasteplads e.l. for diverse flagermus i området.

I forhold til de nævnte rødlistede arter vurderer Miljøstyrelsen, at de fysiske ændringer i vandløbet, som projektet medfører, ikke er væsentlige i forhold til arternes levesteder.

Udlægning af grus og sten i åen kan medføre forbedrede strømforhold for insektlarvernes habitater.

Projektet vurderes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter at forurene, beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV

Gener

Evt. gener vurderes at være af kortvarig karakter i forbindelse med anlægsfasen og vurderes ikke væsentlige for omkringboende.

Støj i anlægsfasen er omfattet af forskrifter for bygge- og anlægsarbejde i miljøaktivitetsbekendtgørelsen. Furesø Kommune har endvidere et regulativ vedrørende anlægsarbejder fra 2013. <https://www.furesoe.dk/media/8404/forskrift-for-udfoerelse-af-bygge-og-anlaegsaktiviteter-april-2020.pdf>

For Ballerup Kommune gælder <https://ballerup.dk/erhverv/affald-jord-vand-miljo/stoej>

Anlægsarbejdet skal 14 dage forud for påbegyndelse anmeldes til den respektive kommune. Regulering af evt. gener fra anlægsarbejdet vurderes i nærværende sag at være et tilsynsanliggende, der henhører under kommunerne.

Miljøstyrelsen vurderer, at evt. støjgener fra anlægsarbejdet vil være af kortvarig karakter og vurderes ikke væsentlige for omkringboende, der bor i en afstand af mere end ca. 100 m fra projektområdet.

Projektet vurderes ikke at genere støv- eller lugtgener af væsentlig betydning i anlægsfasen, idet projektet kun vil bruge eksisterende kørespor på markerne og at det på mange punkter ligger fjernt fra naboerne. Ift. Lugt gener er der tale om udlægning af sand og sten, der vil derfor ikke være biologisk materiale e.l. der kan rødne og de eneste lugt kilder vil være køretøjerne der i antal er begrænsede.

Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke vil medføre væsentlige gener i driftsfasen på baggrund af projektets karakter, der ikke medfører emissioner eller generer stillestående vandområder, der kan medføre lugtudbredelse.

Projektet vurderes ikke at medføre lysgener for omkringboende, hverken i anlægs- eller driftsfasen, idet anlægsarbejdet foregår inden for normal arbejdstid man-fre. kl. 7-18 og lør. kl. 7-14.

På baggrund af ovenstående vurderes projektet samlet set ikke at være til væsentlig gene for befolkningen i området, da det ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj eller lys i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Ressourcer og affald inklusivt spildevand

Der vil ikke blive generet affald som følge af projektet på nær husholdningsaffald fra mandskabsfaciliteterne i anlægsfasen. Der skal som angivet i ansøgningen bruges følgende materialer:

- Store sten 60- 100 cm i diameter 16-18m³,
- Mellem sten 17-60cm i diameter 32-35m³
- Små sten 5,4- 17 cm i diameter 2-4m³
- Singels (grus og småsten) 56m³
- Der forbruges højst 1m³ vand til mandskabsfaciliteter toilet, bad etc.
- Der genereres maksimum 50 l husholdningsaffald i projektperioden fra mandskabsfaciliteterne. (frokost m.m.)
- Der genereres ca. 0,5m³ spildevand fra mandskabsfaciliteter (toilet, bad m.m.)
- Der håndteres ikke regnvand.
- Der tilføres kun rene stenmaterialer.

Spildevand opsamles i en intern tank i mandskabsvognen, og dette bortskaffes til godkendt modtager/spildevandsanlæg.

Miljøstyrelsen vurderer at disse begrænsede mængder samt håndteringen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger

Umiddelbart vest for Jonstrup krydser Værebros Å en skovbyggelinje, og i den nordlige del af projektområdet berører det en åbeskyttelseslinje for Værebros Å, som løber syd om Knardrup. Det er Miljøstyrelsens vurdering at projektet ikke vil være i strid med disse beskyttelseslinjers formål.

Vandløbet krydser ikke, beskyttede/ikke beskyttede fortidsminder. Ligeledes er der ikke konflikt med beskyttelseslinjer omkring beskyttede fortidsminder. Den nordlige del af projektområdet grænser op imod kulturarvsareal (020216-167). Der udføres ikke arbejde inden for kulturarvsarealet, disse påvirkes derved ikke væsentligt af projektet.

Det ansøgte projektet er ikke beliggende i kystnærhedszonen og vurderes dermed ikke at være i modstrid med formålet herfor.

Overfladevand og grundvand

Projektet har til formål at forbedre vandløbsfaunaen ved, at der ændres på de fysiske forhold så som sten- og grusforekomster. Der udledes ingen kemi e.l. til vandløbet, og der vil ikke ske ændringer i vandets kemiske tilstand, ud over et potentielt højere iltningsniveau. Evt. mindre ændringerne i vandløbsprofilen, så som resultat af udlægningen af sten, er tiltænkt at være til gavn for vandløbsdyr og fisk (se afsnit om beskyttet natur). Dette indgreb har ingen væsentlig betydning for nærliggende søer eller vådområder, da der er tale om udlægning af større materialer samt gydegrus. Vandløbsstrækningen løber igennem lavbundsområder, som ikke er okkerklassificeret. Det vides derfor ikke, om der kan være tilstedeværelse af okker, men skulle det være tilfældet, vurderes det ikke af betydning, da der som følge af restaureringen ikke vil ske sænkning af vandstanden i Jonstrup Å. Der vurderes dermed ikke at være øget risiko for udledning af okker.

På det foreliggende grundlag er det således Miljøstyrelsens vurdering, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindrer målopfyldelse for målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster, jf. lov om vandplanlægning.

Jordforurening og drikkevandsinteresser

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet, der heller ikke er omfattet af kommunens områdeklassificering. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke grundvandsforekomster negativt.

Langs Jonstrup Å er der V1 og V2 kortlagte arealer. Matr. 60 er et V2 kortlagt område, der grænser op til åens vestlige side. Dog involvere projektet ikke at der graves eller køres i disse områder.

Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil medføre øget mobilisering af eksisterende forureningskilder eller påvirke drikkevandet.

Projektområdet er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser. Det er ikke sammenfaldende med øvrige udpegninger for drikkevand og grundvand herunder indsatsområder, boringsnære beskyttelsesområder, indvindingsområder m.v.

Arealer, landskab og oversvømmelsesrisici

Projektstrækningen løber i kommunegrænsen mellem Furesø, Ballerup og Egedal. På størstedelen af projektstrækningen ligger vandløbet i landzone, undtagen langs lokalplan 121, som er udlagt i byzone. I lokalplan 121 er Jonstrup Å nævnt som zone, der kun må benyttes til rekreativt friareal. I delområde 4 må en zone på 15 m langs Jonstrup Å kun anvendes som rekreativt friareal med natursti. Området omkring projektstrækningen er præget af §3 natur, landbrug og lettere bebyggelse. Miljøstyrelsen vurderer at dette projekt ikke vil ændre dette formål eller have en negativ effekt på de omkringliggende §3 områder

Bygherre har ikke oplyst, og Miljøstyrelsen har ikke kendskab til, historiske, kulturelle, arkæologiske eller geologiske landskabstræk inden for projektområdet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

Projektområdet er ikke udpeget som risikoområde for oversvømmelse. Området er ikke omfattet af udpegning for den nationale vurdering af risiko for oversvømmelse fra hav og vandløb iht. oversvømmelsesloven. Hverken i Furesø, Ballerup eller Egedal er der påvist risikoområder i nærheden af restaureringen. Restaureringen af vandløbet medfører ikke overskridelse af vandløbets regulativmæssige vandløbsareal.

Ved en 10 års hændelse vil der stå vand på terræn og på markerne langs åen. Der er ikke bebyggelse på arealerne, der ved 10 års hændelsen forventes oversvømmet. Restaureringen vil ikke ændre på områderne, idet vandløbets bund vil forblive i den regulativfastsatte kote. De områder, der oversvømmes er ikke med på risikokortet, da det er arealer i omdrift uden bebyggelse eller infrastruktur.

Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke vil bidrage til ændringer i oversvømmelsesrisikoen i området.

Kumulative påvirkninger

Miljøstyrelsen har ikke kendskab til andre planer eller projekter, der kan medføre væsentlige kumulative påvirkninger af natur, miljø eller befolkningen. Projektet vurderes ikke til at bidrage til nogen negative kumulative påvirkninger af miljøet.

Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet det ikke forårsager emissioner til miljøet, og den visuelle påvirkning er af stærk lokal karakter sammenholdt med projektets afstand til nærmeste naboland.

Samlet vurdering

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller bilag IV arter. Projektet vil heller ikke påvirke rødlistede eller andre fredede arter negativt.

Der vurderes ikke at ske negative tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer emission eller udledning af stoffer til luften eller våde recipienter.

Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Høring

Miljøstyrelsen har foretaget en høring af Furesø, Egedal og Ballerup Kommune, Museum Nordsjælland og Kroppedal Museum i perioden 03-03-2021 til 17-03-2021.

Der er foretaget høring af parter i perioden 22-03-2021 til 12-04-2021

Høringsbemærkninger:

Furesø, Egedal og Ballerup Kommunes myndighedshøringssvar forud for screening af projektet er modtaget den 17. marts 2021 og myndighederne har ikke haft nogen bemærkninger til Miljøstyrelsens udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven § 21. Ligeledes er der modtaget svar fra Kroppedal museum den 8. marts 2021. Museet ser ikke nogen problemer med den beskrevne indsats men anbefaler dog at evt. adgangsveje, arbejdspladser mv. anlægges så skånsomt som muligt. Bemærkningerne medføre ikke ændringer i Miljøstyrelsens udkast til §21 afgørelse.

Parterne havde ingen bemærkninger til projektet.

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk. Offentliggørelsen finder sted den 13. april 2021.

Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenavnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljøstyrelsen, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 11. maj 2021. *[Annoncedato+4 uger - Bemærk at en klagefrist ikke kan udløbe på en lørdag eller helligdag. Den skal i så fald forlænges til den førstkommande hverdag].*

Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter Miljøstyrelsens afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.”

Miljøstyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Jonas Fardrup Hennecke
Biolog
+45 23 70 97 96
jofah@mst.dk

Kopi til:

Furesø, Egedal og Ballerup Kommune samt Museum Nordsjælland og Kroppedal Museum.

Berørte parter

Bilag:

Bilag 1: Ansøgning

Bilag 2: Kortbilag